

A labirintus rejtelsei

Írta: Veres Zsolt geológus
2016. szeptember 15. csütörtök

Hazánk északi részén, a Mátra és a Bükk hegységek „árnyékában” húzódik a változatos domborzatú, erdővel borított, s kevesek által ismert Vajdavár-hegység. A miocén sekélytengeri homokkőből álló terület Magyarország földtani és felszínalaktani szempontból egyik legizgalmasabb tájegysége. Nem véletlenül választottam még 4 évvel ezelőtt a doktori kutatásaim témájául!

Éppen 2014 júliusát írtunk, amikor egy barlangkutató-tábor résztvevője voltam Borsodnádasd városkájában, a homokkőterület kellős közepén. Ekkor keresett fel minket pár helyi, hogy az egykoron szénbányászatáról nevezetes településtől DK-re egy rejtélyes járatrendszer húzódik, amelyet érdemes lenne megnéznünk. A nádasdiak elmondása szerint egy több ezer méter hosszú, labirintusszerű járatrendszerről van szó, amelybe már régóta senki sem mert bebújni, mert veszélyes. Nekünk sem kellett több!

A labirintusnak csak egy bejárata volt ismeretes, amelyen féregszerű mozgással kellett bepréselni magunkat. A „nehéz szülés” után, a sötétben lámpáinkat felkapcsolva megdöbbenő látvány fogadott minket: embermagasságú, bányavágatszerű járatok, amelyek közel derékszögben metszették egymást. A járatok „csomópontjaiból” újabbak indultak, amelyek később megint elágaztak. Órákat töltöttünk a homokkőben kivájt labirintusban, s így sem jutottunk a végére.

A különféle mértékben cementált homokkőben igazi geológiai csemegékre is ráakadtunk: a 18 millió évvel ezelőtti trópusi sekélytenger élővilágának maradványaira, kagyló- és csigahéjak, valamint cápafogak formájában. Már akkor is foglalkoztatott minket, hogy kik, mikor és miért készítették ezt a szövevényes járatrendszert, de választ nem kaptunk rá, hisz senki sem tudta a

A labirintus rejtelsei

Írta: Veres Zsolt geológus
2016. szeptember 15. csütörtök

településen, írott forrás pedig egyelőre nem került elő róla.

Két év eltelte után, az idén nyáron ismét visszatértünk Borsodnádásra, hogy az önkormányzat megbízásából részletesen feltérképezzük a labirintust. Most már rutinos „barlangászként” először kitágítottuk az ismétetlen szűk bejáratot, hogy kényelmesebben be tudjunk hatolni a föld mélyére. Mérőszalaggal, lézeres távmérővel és irányszög mérésére alkalmas eszközökkel kezdtük el a térképezést, amelyet közben rajz formájában is rögzítettünk. Ahogyan teltek-múltak az órák, azt vettük észre, hogy jóval több járat van, mint amit két évvel előtte bejártunk, sőt kiderült: van egy alsó és egy felső szint, valamit hatalmas termek is. Sok esetben a továbbhaladásunkat omlások nehezítették, bizonyos helyeken pedig hason kúszva kellett végeznünk a térképezést. A terepi munka végére egy több mint 1000 m járathosszúságú labirintus képe bontakozott ki.

A kedves olvasó biztosan kíváncsi arra, hogy miféle célt szolgált ez az objektum! A válasz viszont jóval prózaibb: nem tudni. Írott forrás egyelőre nem került elő, s a helyiek közül az idősebbek is csak annyit tudnak, hogy az ő gyerekkorukban már megvolt. Kőszén nincs abban a homokkő-összletben, óvóhelynek szűkös lenne. Egy viszont valószínűnek tűnik: több száz éves lehet!

Hogy miért vágják ki kemény munkával annak idején és milyen célra a labirintust? Ezt mindenkinek a fantáziájára bízom, de ígérem, hogy ha a közeljövő kutatásai választ adnak erre, akkor minden vízműsnek megüzenem!

A labirintus rejtelsei

Írta: Veres Zsolt geológus
2016. szeptember 15. csütörtök

A labirintus rejtelsei

Írta: Veres Zsolt geológus
2016. szeptember 15. csütörtök

